

Sygn. akt I ACz 5/16

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący	SSA Ewa Tkocz
Sędziowie	SA Roman Sugier (spr.) SA Piotr Wójtowicz

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2016 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa	R. M.	
przeciwko	S. K. i E. K.	

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na zarządzenie z dnia 8 stycznia 2015 r., sygn. akt I C 491/14

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

SSA Piotr Wójtowicz SSA Ewa Tkocz SSA Roman Sugier

Sygn. akt I ACz 5/16

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 8 stycznia 2015 r. Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Katowicach zarządził zwrot pozwu wniesionego przez powoda podając, że powód mimo wezwania, doręczonego mu w dniu 12 grudnia 2014 r. nie uiścił wymaganej opłaty sądowej. W motywach zarządzenia wyjaśniono, że pierwszy z wniosków powoda o zwolnienie od kosztów sądowych został oddalony postanowieniem z dnia 13 października 2014 r. ze względu na oczywistą bezzasadność powództwa a drugi odrzucono postanowieniem z dnia 8 stycznia 2015 r. jako oparty na tych samych okolicznościach.

Zarządzenie to zaskarżył zażaleniem powód zarzucając, że wezwanie do uiszczenia opłaty otrzymał nie 12 - go lecz 11 - go grudnia 2014 r.

Ponadto zarzucił, że brak było podstaw do odrzucenia jego ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych skoro przytoczono w nim nową okoliczność, istotną dla oceny jego zasadności, a mianowicie to, że powód został osadzony w areszcie śledczym.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył co następuje:

Zażalenie powoda jest zasadne aczkolwiek z innych przyczyn niż wskazane w jego treści.

Odmienna data otrzymania przez powoda wezwania do uiszczenia opłaty sądowej nie ma istotnego znaczenia dla oceny trafności zaskarżonego zarządzenia. Przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że powód otrzymał wezwanie 12 grudnia a nie 11 grudnia 2014 r., jak utrzymuje skarżący, wynika z mało czytelnego pokwitowania odbioru przesyłki sądowej doręczonej powodowi.

Nazywanie błędnego odczytywania daty „głupim kłamstwem” narusza powagę Sądu do którego powód zwrócił się o rozstrzygnięcie sporu i nie powinno być tolerowane. Jeśli powód będzie w dalszym ciągu posługiwał się takimi zarzutami winno to spotkać się ze stosowną reakcją Sądu.

Nie jest też zasadny zarzut skarżącego, że ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów nie powinien być odrzucony gdyż oparty był na innych okolicznościach.

Pierwszy ze zgłoszonych wniosków oddalono uznając, że powództwo jest oczywiście bezzasadne. W takim przypadku sąd odmawia zwolnienia od kosztów bez względu na zdolności płatnicze osoby ubiegającej się o zwolnienie (art. 109 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Jest to wynikiem założenia ustawodawcy, że strona ma prawo do sądu nawet w przypadku roszczeń oczywiście bezzasadnych ale postępowanie tego rodzaju nie mogą być finansowane przez Skarb Państwa.

Z przepisu art. 107 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wynika, że ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów jest dopuszczalny jeśli oparty jest na innych okolicznościach niż te, które stanowiły uzasadnienie oddalonego wniosku.

Skoro więc pierwszy ze zgłoszonych wniosków oddalono ze względu na oczywistą bezzasadność powództwa a nie ze względu na ustalenie, że powód ma środki na koszty sądowe, ponowny wniosek zasadnie uznano za niedopuszczalny, gdyż powództwo i jego uzasadnienie w dalszym ciągu były takie same. Brak więc było podstaw do odmiennej oceny zasadności powództwa, a co za tym idzie do zmiany orzeczenia w zakresie oceny zasadności wniosku powoda. (art. 359 § 1 kpc)

Mimo to zaskarżone zarządzenie nie może się ostać.

Jego podstawą jest stwierdzenie, że mimo odmowy zwolnienia od kosztów i wezwania do uiszczenia opłaty od pozwu powód opłaty tej nie uiścił w określonym terminie.

Dla akceptacji tego rodzaju twierdzenia musiałoby dojść do uprawomocnienia się postanowienia z dnia 13 października 2014 r. oddalającego pierwszy z wniosków powoda o zwolnienie od kosztów ze względu na oczywistą bezzasadność powództwa.

W aktach sprawy brak jest jednak dowodu doręczenia skarżącemu odpisu postanowienia z dnia 13 października 2014 r.

Wprawdzie na k. 67 akt sprawy znajduje się przesyłka sądowa zawierająca to orzeczenie, zwrócona z adnotacją doręczyciela pocztowego, że nie została ona odebrana przez powoda mimo awizowania w dniach 20.10.2014 r. i 28.10.2014 r. i jako nieodebrana do 5.11.2014 r. została zwrócona sądowi. Brak było jednak podstaw do uznania, że

doszło do zastępczego doręczenia w trybie art. 139 § 1 kpc. W dalszej części akt znajduje się bowiem pismo żony powoda adresowane do Sądu z informacją, że powód w dniu 28 października 2014 r. został zatrzymany a w dniu następnym aresztowany. W dalszej części pisma zawarta jest prośba o kierowanie korespondencji dla skarżącego do aresztu, gdyż żona nie ma możliwości przekazywania powodowi nadsyłanych przesyłek sądowych.

Skoro więc powód nie odebrał postanowienia z dnia 13.10.2014 r., skierowanego na jego adres domowy ze względu na pobyt w areszcie ani też przysyłka ta nie została odebrana i doręczona przez jego małżonkę niezbędnym było doręczenie odpisu wspomnianego orzeczenia do aresztu.

Tak się nie stało. Powodowi doręczono bowiem jedynie wezwanie do uiszczenia opłaty sądowej od pozwu.

W tych okolicznościach należy uznać, że wezwanie to było przedwczesne podobnie jak postanowienie o niedopuszczalności ponownego wniosku gdyż w istocie nie uprawomocniło się postanowienie z dnia 13 października 2014 roku.

Dlatego Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 kpc w związku z art. 397 § 3 kpc uchylił zaskarżone zarządzenie.

W dalszym toku postępowania należy doręczyć powodowi odpis postanowienia z dnia 13 października 2014 r. wraz z pouczeniem o terminie i środku zaskarżenia a następnie podjąć dalsze czynności procesowe w zależności od tego czy powód zaskarży to orzeczenie czy też znajdzie potrzebę a ponownego wezwania skarżącego do uiszczenia opłaty.

SSA Piotr Wójtowicz SSA Ewa Tkocz SSA Roman Sugier